

СЕКЦІЯ «ПСИХОЛОГІЯ»

УДК 159.9

Бородулькіна Т.О.

канд. психол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ВПЛИВ ВИКОНАННЯ ЄВРИТМІЧНИХ ВПРАВ НА ПОЛЕЗАЛЕЖНІСТЬ/ПОЛЕНЕЗАЛЕЖНІСТЬ СПРИЙМАННЯ ЛЮДИНИ (РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ)

Дослідження впливу виконання євритмічних вправ на полезалежність/полenezалежність сприймання людини проведено у період з 17 січня по 3 квітня 2022 року в рамках комплексного вивчення ефективності групового онлайн курсу з подолання стресів АБСР, який був проведений Теодором Хундхаммером (один з авторів курсу, лікувальний євритміст (Швейцарія)) та Анастасією Боковець (студентка базової євритмічної освіти в м. Дорнах, перекладач (Швейцарія, Україна)). Проведення експерименту організовано українськими вченими (Тетяна Бородулькіна та Ірина Бондаревич) у співпраці з Дослідницькою асоціацією «Персей» (Швейцарія).

Протягом формувального етапу експерименту учасники експериментальної групи виконували євритмічні вправи в двомісячному груповому онлайн курсі з подолання стресів АБСР. В одному із завдань учасникам дослідження пропонувалося до та після формувального етапу експерименту пройти модифікований тест «Фігури Готтшальдта» шляхом заповнення гугл-форм. Для аналізу змін показників полезалежності/полenezалежності сприймання нами проаналізовано результати 23 учасників експериментальної групи (далі – ЕГ), які виконали всі завдання на всіх етапах дослідження (середній вік – 50,47 років; майже всі учасники (96%) – жінки) та 5 учасників контрольної групи (далі – КГ) (середній вік – 44,20 років; всі учасники (100%) – жінки).

Для оцінювання змін полезалежності/полenezалежності сприймання учасників ЕГ до (1-й етап) та після (2-й етап) виконання євритмічних вправ застосовано критерій t-Стюдента для парних вибірок (табл.1). Обробка отриманих результатів здійснювалася за допомогою методів математичної обробки даних у програмі PASW Statistics 18. Є певні слабкі сторони в цьому дослідженні, але розглядаємо його як пілотажне та звернемо увагу на загальні та спільні тенденції змін полезалежності/полenezалежності сприймання учасників після виконання євритмічних вправ.

Таблиця 1 – Оцінювання різниці за досліджуваними показниками між учасниками ЕГ та КГ на першому етапі (до участі в курсі АБСР) та на другому етапі (після проходження курсу АБСР); із застосуванням критерію t-Стьюдента для залежних вибірок

№	Параметри (середні показники)	ЕГ				КГ			
		1 етап	2 етап	t	p	1 етап	2 етап	t	P
1	Середній бал правильних відповідей	22,86	24,34	-2,35	0,028	23,80	22,80	0,52	0,62
2	Затрачений час на виконання завдання	20,82	14,34	5,23	0,00	14,40	11,40	1,22	0,28
3	Коефіцієнт полезалежності/полезалежності	1,3	2,10	-6,07	0,00	1,82	2,17	-0,57	0,59

На основі отриманих результатів спостерігаються значущі зміни досліджуваних параметрів полезалежності/полenezалежності сприймання в ЕГ (до та після проходження групового онлайн курсу з подолання стресів АБСР) та відсутність значущих відмінностей за цими показниками в КГ. Так, в КГ відсоткове співвідношення полenezалежних та полезалежних учасників є однаковим на 1-му та 2-му етапах експерименту, тоді як в ЕГ на 2-му етапі збільшується кількість учасників з вираженою полenezалежністю сприймання (коефіцієнт вираженої полenezалежності – більше 2,5) (табл. 2).

Таблиця 2 – Відсоткове співвідношення учасників ЕГ та КГ з вираженою полезалежністю та вираженою полenezалежністю сприймання на першому та другому етапах експерименту

№	Групи учасників експерименту в залежності від вираженості полезалежності/полenezалежності	ЕГ		КГ	
		1 етап	2 етап	1 етап	2 етап
1	Учасники з вираженою полезалежністю	95,7%	69,6%	80%	20%
2	Учасники з вираженою полenezалежністю	4,3%	30,4%	20%	80%

На основі отриманих результатів можна припустити, що виконання евричмічних вправ впливає на таку характеристику когнітивного стилю як полезалежність/полenezалежність сприймання, а саме сприяє вираженій полenezалежності сприймання (коли людина сприймає об'єкти більш об'єктивно та цілісно, незалежно від характеристик тла, середовища, розташування в просторі та ін.). Можливо, це пов'язано з тим, що заняття евричмією, в цілому, спрямовані на внутрішню цілісність людини та «прихід до себе», одним з наслідків чого може бути виражена полenezалежність сприймання.